

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Course title:	Uvod v primerjalno pravo
---------------------------	---------------------------------

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Prvostopenjski UN študij program Pravo		Tretji, Četrty	Peti, sedmi

Vrsta predmeta / Course type Izbirni predmet

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15			15	60	4

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Aleš Novak, prof. dr. Miro Cerar

Jeziki / Predavanja / Lectures: Slovenski
 Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Za vključitev v predmet mora imeti študent opravljen izpit iz Uvoda v pravoznanstvo, Sociologije prava, Pravne zgodovine in Rimskega prava.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

1. Pojem primerjalnega prava

1.1. Primerjalno pravo kot metoda in primerjalno pravo kot veda

1.2. Predmet primerjave v primerjalnem pravu

1.2.1 Pojem prava in pravnega sistema

1.3.2. Pravni monizem in pravni pluralizem

1.3.3. Mikro in makro primerjava

1.4. Metodološki vidiki primerjalnega prava

1.4.1. Izhodišče: *praesumptio similitudinis* in *praesumptio differentiae*

1.4.2. Različne metode: funkcionalna metoda, analiza konkretnega primera (*factual approach*),

1.4.3. Tekstualizem in kontekstualizem

1.4.4. Potek primerjave

1.5. Pravno presajanje (*legal transplants*)

<ul style="list-style-type: none">1.6. Primerjalno pravo in jezik (pravna terminologija)1.7. Klasifikacija pravnih sistemov<ul style="list-style-type: none">1.7.1. Primeri klasifikacij1.7.2. idejno izhodišče klasificiranja1.7.3. Prednosti in slabosti klasifikacij1.7.4. Pravne skupine / družine / tradicije / kulture1.8. Namen in omejitve primerjalnega prava1.9. Raba in zloraba primerjalnega prava <p>2. Kontinentalna pravna kultura</p> <ul style="list-style-type: none">2.1. Skupna idejna izhodišča2.2. Zahodnoevropska pravna kultura2.3. Srednjeevropska pravna kultura2.4. Skandinavska pravna kultura <p>3. Common law pravna kultura</p> <ul style="list-style-type: none">3.1. Angleški kulturni krog<ul style="list-style-type: none">3.1.1. Zgodovinska določenost common law pravne kulture3.1.2. Razvoj sistema writov in oblikovanje sistema common law sodišč3.1.3. Vpliv na moderni common law (zlasti angleški) pravni sistem3.1.4. Okostenelost sodnega sistema in zametki equityja3.1.5. Paralelnost sodnih sistemov in njuna spojitve3.1.6. Naraščajoča kodifikacija prava in vpliv na common law koncept prava3.1.7. Poglavitne značilnosti modernega angleškega pravnega sistema3.2. Ameriški kulturni krog<ul style="list-style-type: none">3.2.1. Kontinuiteta in diskontinuiteta z angleškim pravnim sistemom3.2.2. Pomembna vloga federativne ureditve in kodificiranega prava3.2.3. Podobnosti z in razlike med angleškim in ameriškim pravnim sistemom3.2.4. Poglavitne značilnosti modernega ameriškega pravnega sistema <p>4. Islamska pravna kultura</p> <ul style="list-style-type: none">4.1. Temeljne značilnosti šariatskega prava (glede na prevladujoči zahodni koncept prava)<ul style="list-style-type: none">4.1.1. Verska podstat prava4.1.2. Odsotnost države4.1.3. Decentralizirano nastajanje prava (pravotvorna narava pravne znanosti)4.3. Pravni viri šariatskega prava<ul style="list-style-type: none">4.3.1. Koran	
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--

- 4.3.2. Suna
- 4.3.3. Idžma
- 4.3.4. Drugi viri (kijas, al-Istihsan, al-istislah, al-Istishab, al-urf itd.)
- 4.4. Idžtihad in različne pravne pravne šole
- 4.5. Študija primera: islamsko kazensko pravo
- 4.6. Študija primera: islamsko družinsko in dedno pravo
- 4.7. Islam v Evropi

5. Indijska pravna kultura

- 5.1. Indijsko in hindujsko pravo
- 5.2. Dharma in pravo
- 5.3. Kastni sistem (*varna* in *jati*) ter hindujsko pravo
- 5.2. Zgodovinska izhodišča hindujskega prava
- 5.3. Dharmašastre in *smṛiti*
- 5.4. Anglo-hindujsko pravo
- 5.5. Kodifikacija in oblikovanje modernega indijskega prava

6. Kitajska pravna kultura

- 6.1. Temeljne značilnosti (tradicionalnega) kitajskega prava
 - 6.1.1. Pomen (družbene) harmonije
 - 6.1.2. Izogibanje sporom
 - 6.1.3. Komunitarna narava prava
 - 6.1.4. Razumevanje vloge sankcij
- 6.2. Izhodišča tradicionalnega razumevanja prava v kitajski kulturi
 - 6.2.1. Konfucianizem
 - 6.2.2. Legalizem
 - 6.2.3. Poglavitna obdobja zgodovinskega razvoja kitajskega prava
- 6.3. Pravo v (kitajskem) komunizmu
 - 6.3.4.1. (Dis)kontinuiteta v kitajskem pravu
 - 6.3.4.2. »Pravna država« s socialističnimi značilnostmi

7. Japonska pravna kultura

- 7.1. Konfucianistična dediščina
- 7.2. Temeljne značilnosti (tradicionalnega) japonskega prava
- 7.3. Zgodovinski razvoj
 - 7.3.1. Razvoj do obdobja Tokugava
 - 7.3.2. Obdobje Meidži in modernizacija prava
- 7.4. Giri in japonsko pravo
- 7.5. Staro in novo v modernem japonskem pravu

8. Afriška pravna kultura

- 8.1. Temeljne značilnosti (tradicionalnih) afriških prav

8.2. Vpliv kolonializma na afriška prava
8.2.1. Različni kolonialni modeli
8.2.2. Ohranjanje tradicionalnih pravnih sistemov
8.3. Običajno afriško pravo v modernih pravnih sistemih afriških držav
8.4. Prihodnost afriškega (tradicionalnega) prava

Temeljna literatura in viri / Readings:

Réne David, Günther Grassmann (nosilca): Uvod v velike sodobne pravne sisteme, Prva in druga knjiga, Cankarjeva založba, Ljubljana 1998-1999.

NOVAK, Aleš. Velike pravne kulture. V: PAVČNIK, Marijan. *Teorija prava : prispevek k razumevanju prava*, (Zbirka Pravna obzorja, Veliki format, 6). 5., pregledana in dopolnjena izd. Ljubljana: IUS Software, GV založba. 2015, str. 463-495.

Vsebina predavanj.

Cilji in kompetence:

Predmet predstavi temeljne značilnosti najpomembnejših svetovnih pravnih kultur. Na teoretični ravni tako omogoča celovito razumevanje tujih pravnih kultur (prevzemanje pozitivnih tujih izkušenj, sposobnost celovitega analiziranja tujih rešitev), na praktični ravni pa olajšuje stike s pravom in pravniki iz drugih svetovnih okolij (pravni, gospodarski, politični in drugi stiki).

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Študent bo *poznal* temeljne značilnosti poglavitnih svetovnih pravnih kultur in *razumel* pogojenost prava z družbenimi, zgodovinskimi in civilizacijskimi dejavniki.

Predmet zagotavlja študentu temeljno znanje ter poglobljeno razumevanje in uporabo praktičnih znanj, ki jih pridobi pri drugih (pozitivistično) naravnanih predmetih. V tem pogledu je predmet nadgradnja prejšnjega študija. Študentu ponuja tudi znanja, ki mu na praktični ravni olajšujejo stike z drugimi pravnimi redi ter pravniki iz drugih kulturnih okolij (kar je pomembno pri poslovnih, upravnih in političnih stikih, pri sodelovanju v mednarodnih organizacijah, diplomatski mreži ipd.) ter osnovo za kritično in celovito vrednotenje rešitev iz tujih pravnih sistemov (npr. v zakonodajnih postopkih, praksi sodišč ali drugih državnih organov).

Intended learning outcomes:

Predmet spodbuja kritično vrednotenje izhodišč lastnega pravnega sistema in premislek o kulturni in civilizacijski (ter krajevni in časovni) pogojenosti koncepta in delovanja prava.

Predmet študenta prav tako usposobi za kompleksnejše vrednotenje domačih in tujih pravnih rešitev ter mu omogoči globlji vpogled v vrednostno in kulturno ozadje domačih in tujih pravnih kultur.

Predmet spodbuja višjo stopnjo senzibilnosti za kulturno pogojenost prava, olajšuje stike z drugačnimi pravnimi ureditvami, kulturami in praksami.

Predmet nadgrajuje osnovna znanja o pravu in hkrati omogoča poglobljanje znanj o tujih pravnih kultur, tako tistih, ki jih je študent že osvojil pri drugih predmetih, kot drugih. Ponuja metodološka izhodišča za primerjalnopravni pristop k preučevanju tujih pravnih kultur ali konkretnih pravnih praks in rešitev.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja (posredovanje temeljnih teoretičnih znanj),
seminar (problemska predstavitev in analiza gradiv, ki obravnavajo določene vidike tujih pravnih sistemov, obravnava konkretnih primerov in področij iz tujih pravnih sistemov, tudi s sodelovanjem vabljenih strokovnjakov)
drugo delo (konzultacije v zvezi s posameznimi študijskimi vprašanji, priprava fakultativnih seminarskih gradiv ter priprava na izpit)

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit z možnostjo ustnega zagovora. Izpit se oceni z ocenjevalno lestvico od 1 - 10: od 6-10 (pozitivno) oziroma 1-5 (negativno).

Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

doc. dr. Aleš Novak

NOVAK, Aleš. Velike pravne kulture. V: PAVČNIK, Marijan. *Teorija prava : prispevek k razumevanju prava*, (Zbirka Pravna obzorja, Veliki format, 6). 5., pregledana in dopolnjena izd. Ljubljana: IUS Software, GV založba, 2015, str. 463-495.

NOVAK, Aleš. Imago iudicis, štiri podobe iz idejne zgodovine sojenja. *Zbornik znanstvenih razprav*, ISSN 1854-3839. [Tiskana izd.], 2015, letn. 75, str. 67-101, 300-301. [COBISS.SI-ID [14682449](#)]

NOVAK, Aleš. Anglo-ameriška pravnofilozofska misel : izbrana poglavja. V: KAUFMANN, Arthur. *Uvod v filozofijo prava*, (Zbirka Pravna obzorja, 44). 2. spremenjena in dopolnjena izd. Ljubljana: GV založba, 2013, str. 215-306.

prof. dr. Miro Cerar

CERAR, Miro. Večrazsežnost človekovih pravic in dolžnosti. 1. natis. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče, 1993. 181 str. Družboslovje, 1993, 6. ISBN 961-6014-10-2. [COBISS.SI-ID 36823296]

CERAR, Miro. Nekaterne temeljne značilnosti pravne kulture afriških tradicionalnih skupnosti. V: VI. dnevi javnega prava, Portorož, 5.-7. junij 2000. Ljubljana: Inštitut za javno upravo, 2000. Str. 253-276.

Izobraževanje in usposabljanje v javni upravi, 1. ISSN 1408-0427. [COBISS.SI-ID 3460689]

CERAR, Miro. Pogledi nekaterih vzhodnjaških in drugih tradicionalnih oziroma religioznih pravnih sistemov na (človekove) pravice. *Pravnik : revija za pravno teorijo in prakso*. [Tiskana izd.]. 1993, letn. 48, št. 4/6, str. 127-141. ISSN 0032-6976. [COBISS.SI-ID 107857]